

عنوان مقاله:

نقش منابع آبی در مکان‌گزینی محوطه‌های دوره هخامنشی دشت سیستان

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات منابع آب ایران، دوره 17، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

شبیم فتحی سوگلی تپه - دانشجوی دکتری باستان‌شناسی، گروه باستان‌شناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

مهدی مرتضوی - دانشیار گروه باستان‌شناسی و پژوهشکده علوم باستان‌شناسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

فریبا موسی پور نگاری - استادیار گروه باستان‌شناسی و پژوهشکده علوم باستان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

خلاصه مقاله:

دشت سیستان از دیرباز به واسطه دارا بودن منابع آبی فراوان یکی از مناطق مهم جهت استقرارگزینی انسان‌ها بوده است. تا کنون مطالعه جامعی راجع به ارتباط بین منابع آبی و محوطه‌ها انجام نگرفته است، از این رو هدف کلی پژوهش حاضر؛ بررسی رابطه متقابل محوطه‌های دوره هخامنشی و محیط طبیعی و به طور خاص نحوه استقرارگزینی محوطه‌ها بر اساس مولفه آب است. این پژوهش به روش توصیفی-تحلیلی-تاریخی انجام گرفته و برای نیل به این مقصود از نرم افزار GIS استفاده شد. به منظور دست‌یابی به اهداف پژوهش پس از مطالعه شرایط محیطی، شش متغیر شامل: نوع منابع آبی، فاصله از منابع آبی، شیب زمین، نوع خاک، زمین‌شناسی و وسعت محوطه‌ها بررسی شدند و نتایج به دست آمده، گویای نقش موثر منابع آب سطحی در مکان‌گزینی و وسعت محوطه‌ها است. وجود منابع آبی، شیب ملایم و به تبع آن، سهولت سرازیری آب در مناطق مختلف دشت، ظرفیت ایجاد کانال‌های انشعابی جهت حفظ فاصله مناسب از رودخانه که از خصوصیات مخروط افکنه‌ها می‌باشند و همچنین، استقرار روی تراس رودخانه‌ای جهت دوری از خطر سیلاب از جمله عواملی هستند که موجب می‌شدند این منطقه علی‌رغم فقدان سفره‌های آب زیرزمینی و وابستگی مردم به منابع آب سطحی، تبدیل به یکی از مناطق جاذب جمعیت گردد.

کلمات کلیدی:

دشت سیستان، دوره هخامنشی، محیط جغرافیایی، منابع آبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1605135>

